

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

An pœnæ hic latè requirant sententiam declaratoriam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

persona esset proprii Monasterij: dummodo sine furo, & sal acia secunda iudicaretur pecunia, quod scilicet in alios usus non consumeretur. Ratio est, quia jam satis superque finis à lege intentus haberetur.

Quid intelligatur per illud (pro Missis perpetuis)

16. Dubitabis sextò. An pecunia relicta non pro Missis dicendis in perpetuum, sed in longum tempus, v.g. pro quadraginta, vel centum annis, ex vi huius Decreti sit modo dicto investienda?

Respondeo negativè cum Lezzana. v. *Missæ num. 39. Perpetuum*, l. *Iuris peritos ff. de excusat. tut.* significat propriè tempus non habens certum finem, esto aliquando tempus centum annorum, immo infra centum annos, dicatur etiam perpetuum. In legibus autem benignior semper interpretatio est faciendâ, ut quanto minus possumus libertatem lædere concedamus. Possunt tamen ex alio capite attingi executores, vel legatarij ad investendum, ut scilicet talem pecuniam fructuose investiant, quo securius dictum onus à Successoribus pro suo tempore, impleatur.

§. VII. Super illud §. primi num. 12. Ad hæc Sacra Congregatio, &c.

Vbi

Præcipitur ne suscipiantur onera perpetua sine licentia.

P Ræcipit Sacra Congregatio secularibus Sacerdotibus sub Interdicto ingressus Ecclesiæ, & Religiosis sub privatione, & inhabilitate ad Officia, privatione vocis activæ, & passivæ, ipso facto, incurrendis, ne suscipiant onera perpetua Missarum, sine licentia in scriptis, & gratis concedenda ab Episcopo, seu Vicario Generali, vel Generali, seu Provinciali.

2. Et quia dubitatum fuit, an hæc prohibitio dirigatur non solum ad Rectores Ecclesiarum, sed etiam ad privatos Sacerdotes, siquandò illis tale quid relinquatur Respondeo n. 4. etiam ad hos dirigi.

Notandum est autem illud onera perpetua, nam propterea rectè non nemo Verricell. tr. 8. q. 4. advertit, Capellaniam amovibilem non includi in hac prohibitionem.

Ad quosnam dirigatur prohibitio suscipiendi onera perpetua sine licentia?

3. Sed adhuc dubitabis primo quosnam comprehendat dicta clausula? Occurrit enim non raro, ut testator committat hæredibus, vel alteri cui libet, ut eligant Sacerdotem, qui celebret Missas ad intentionem ipsius Testatoris; quo Sacerdote mortuo, eligant alium, & sic in perpetuum; Dubitabis ergo, an dicti hæredes ut acceptent hoc onus eligendi Sacerdotem qui se obliget ad dicendas Missas, indigeant licentia Episcopi?

4. Respondeo non indigere. Ratio est quia in hoc casu, nec hæres, nec alter, (quantumvis Rector Ecclesiæ fortasse sit) suscipit onus Missarum, sed curam procurandi, ut alter sub annuo stipendio, veluti sub manuali elemosyna se obliget ad Missas, de qua cura præsens Decretum non loquitur.

An pœna hic lata requirant sententiam declaratoriam.

5. Dubitabis secundo. Cum pœna relatæ n. 1. incurrantur ipso facto, & absque declaratione, an adhuc necessaria sit sententia declaratoria criminis, hoc est sententia Iudicis legitime pronuntiantis transgressorem recepissee onus perpetuum sine licentia?

6. Respondeo. Communis doctrina est, quod aliqua pœna imposita ipso facto in legibus non indigeant ejusmodi sententia. Lege Thom. Sanchez lib. 9. de matrim. disp. 30. Laym. de legib. tract. 4. cap. 1 §. n. 5. aliosque

ibi citatos. Tales sine dubio censentur ab omni pœna Excommunicationis, Suspensionis, Interdictionis, & gularitatis ipso facto lata: aliqua vero indigeant sententia, & licet sine dubio item sunt pœnae Mortis, & Anathematis, in quibus etiam si dicatur, quod ipso facto, & absque alia declaratione incurrat, licet ex vi talis clausulæ non sit necessaria declaratoria pœna, hoc est, sententia, quæ pronuntiat talem transgressorem incidisse in tale crimen, ad quod ex pœna consequuntur: cur autem ita sit in his, & non in illis, Respondet Sanchez loc. cit. se non invenire rationem, sed solum, quia ita usu receptum est.

7. Inhabilitas autem ad beneficia, & inhabilitas ad officium ferendum ipso facto lata utrum sint ex declaratione declaratoria criminis, an non, est controversum? Probabile tamen censet Sanchez loc. cit. non parere, ut videre facile est apud ipsum.

8. Ex his, in casu nostro, distinguendum omnino vel enim dubitatio præsens procedit de Sacra Congregatione, contra quos fulminatur pœna ingressus in Ecclesiam, & tunc dico, hanc non esse declarationem declaratoriam criminis, sed statim tales transgressores se tanquam interdictos abstinere debent ejusmodi ingressu. Ratio est, quia interdictum non dicitur, puniatur inter pœnas, quæ tali sententia imponitur pœna inhabilitatis ad officia, & privatio vocis activæ, & passivæ: & tunc Dico hanc non esse declarationem declaratoriam criminis, sed solum, quia non est probabilis, indigere, ac propterea ante sententiam non obligari transgressorem Religiosum se tanquam inhabilem, & privatum gerere. Ratio est, quia inhabilitas ac officia, & privatio vocis activæ, & passivæ idem sunt cum inhabilitate ad Beneficia, & ad ingressum in Ecclesiam, vel perinde se habent, ac illa quæ (ut notamus ex probabili sententia) talem sententiam declaratoriam requirunt.

Quis possit absolvere in prædictis.

9. Dubitabis tertio. Quis possit absolvere hæc pœna si forte in illas aliquis incurrerit?

Respondeo; Si hæc pœna essent Summo Pontifici reservatæ, tunc si incurrerent propter delictum adulterio gravius, esse aliqua difficultas; tunc vero facilis est responsio, posse nimirum absolvi, vel ab Episcopo, vel à superiore Regulari respectu ad delictum. Sic Lezzan. t. 1. cap. 20. n. 34. & 35. Ratio est, quia cum non sint reservatæ, semper Ordinarij, & Prælati intelliguntur esse in suo iure valendi eas remittere, quando incurruntur ob crimina minus gravia, quam si adulterium, ex declaratione Alexandri III. cap. 4. §. De adulterio: at certe adulterio minus grave est hoc de quo agimus.

An licentia hac valida sit sine scriptura.

10. Dubitabis tertio de validitate licentiæ, quæ requiritur, si forte habeatur, tantum ore tenus.

Respondeo adhuc tunc fore validam. Ratio est, quod illud, quod habetur in Decreto (cum licentia in scriptis concedenda) notat modum, non conditionem, & quæ adiectum actui perfectio: quoniam ergo tunc non videtur actus, ut vidimus supra l. 1. c. 4. §. 5. n. 50. nec videtur hæc licentia, si scriptura deficiat. Quod autem scriptura non pateret, inde probatur: Quia ex Sanchez lib. 9. de matrim. disp. 33. n. 2. forma expressa in mandato, quæ non pertinet ad essentiam actus non habet rationem conditionis sed modi actum non vitantis: At scriptura non pertinet ad substantiam licentiæ ut ex ea patet, ergo, &c.